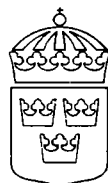

Utrikesutskottets yttrande

1990/91:UU4y

Kompletteringspropositionen

1990/91
UU4y

Till finansutskottet

Finansutskottet har med remiss 1991-05-02 berett utrikesutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1990/91:150 (kompletteringspropositionen) jämte eventuella motioner, såvitt propositionen och motionerna rör utrikesutskottets beredningsområde.

De delar av propositionen som rör utrikesutskottets beredningsområde och som utskottet har anledning att yttra sig över är

- bilaga I:2 Utrikesdepartementet
- bilaga II:2 Utrikesdepartementet

De motioner som väckts med anledning av propositionen i dessa delar och som utskottet anser sig ha anledning att yttra sig över gäller 1990/91:Fi48 yrkande 1, Fi51, Fi56 samt Fi57.

Bilaga I:2 Utrikesdepartementet

Statsgarantier för finansiellt stöd till länderna i Central- och Östeuropa

Utskottet har ingen erinran mot propositionens förslag att staten ikläder sig betalningsansvar i form av statsgaranti för kreditgivning till länder i Central- och Östeuropa till ett belopp om högst 800 000 000 kr. och inte heller till förslaget att för budgetåret 1991/92 anvisa ett förslagsanslag på 1 000 kr. för täckande av eventuella förluster i anledning av statliga garantier för finansiellt stöd till länder i Central- och Östeuropa.

Resurser till information om Sveriges samarbete med EG

I yrkande 1 i motion Fi48 (mp) föreslås att 20 milj.kr. skall anslås till allsidig EG-information, dels för att stödja EG-kritiska organisationers informationsverksamhet, dels för att utreda alternativa förslag till svenskt Europasamarbete. I motion Fi57 (v) föreslås att 10 milj.kr. skall anslås i samma syfte. Gemensamt för motionärerna är att de anser att de statliga informationsresurserna på detta område har gått till organisationer, vilkas ledningar är anhängare av svenskt medlemskap i EG, och att det därför behövs särskilda medel för att rätta till den obalans i den statliga informationsverksamheten som uppstått.

Utskottet har i betänkandet om Sverige och den västeuropeiska integrationen (1990/91:UU8) betonat betydelsen av att allmänheten ges god information om Sveriges samarbete med EG, liksom att ytterligare informationsinsatser är nödvändiga för att främja en allsidig belysning av och diskussion om Sveriges Europasamarbete. I betänkande 1990/91:UU14 underströk utskottet det angelägna i att regeringen såsom aviserats i budgetpropositionen lämnade riksdagen en redogörelse med förslag till insatser för en allsidig Europainformation.

Utskottet välkomnar den redogörelse som lämnas i kompletteringspropositionen. Därav framgår att regeringen avser att i en särskild skrift redogöra för EES-avtalets innehåll samt att publicera en ny s.k. grönbok om konsekvenserna på olika områden av ett svenskt EG-medlemskap. I detta syfte kommer genom omdisponering inom anslaget E 2. Exportfrämjande verksamhet medlen för informationen om Sveriges samarbete med EG att fördubblas. I propositionen redogörs även för hur övriga fackdepartement intensifierat sina informationsinsatser. Bl.a. ställs genom arbetsmiljöfonden 4,3 milj.kr. till förfogande för LOs, TCOs och SACOs fackliga bevakning av integrationsarbetet. Jämställdhetsministern ställer 1 milj.kr. till förfogande för de enskilda organisationer och politiska partier som ingår i jämställdhetsrådet att utnyttjas för information om EG och kvinnorna. I propositionen hänvisas också särskilt till de insatser som kan göras inom ramen för studieförbundens verksamhet. Dessa kan i enlighet med föreslagna riktlinjer ta upp Europafrågorna i sin studieverksamhet.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens redogörelse för de planerade informationsinsatserna. Utskottet finner det tillfredsställande att informationsverksamheten ökar i takt med att integrationsfrågorna blir allt viktigare. Bl.a. genom möjligheten att utnyttja studieförbundens resurser kan enligt utskottets mening en breddning av informationen ske och en allsidighet i informationen uppnås. Mot bakgrund av att ett svenskt närmande till EG kommer att vara en central politisk fråga under ett antal år framöver anser utskottet att ytterligare insatser till stöd för en allsidig Europainformation, bl.a. genom folkrörelserna, kommer att behövas. Av statsfinansiella skäl anser dock utskottet det ej möjligt att för nästkommande budgetår tillstyrka de av motionärerna föreslagna beloppen.

Med det anförda anser utskottet att finansutskottet bör avstyrka yrkande 1 i motion Fi48 (mp) samt motion Fi57 (v).

Bilaga II:2 Utrikesdepartementet (Omställning och minskning av den statliga administrationen)

I propositionen redogörs för möjligheterna till omdisponering och effektivisering beträffande utrikesrepresentationen, den statligt finansierade Sverigeinformationen och det internationella utvecklingssamarbetet.

Utskottet har ingen erinran mot propositionens redogörelse.

I motion Fi51 (fp, m, c) föreslås att regeringen skall informera riksdagen innan viktiga förskjutningar i den svenska utlandsrepresentationen äger rum. Regeringen bör därför enligt motionärerna redovisa planer på att minska antalet utlandsmyndigheter innan åtgärder vidtas. Särskilt understryker motionärerna att det är uteslutet att riksdagen skulle ge regeringen en in blanco-fullmakt att lägga ned myndigheter i Europa i ett skede när Sverige är på väg att söka medlemskap i EG, och kontakterna med länderna i vår egen världsdel är viktigare än någonsin.

Utskottet anser det naturligt att det på ett tidigt stadium i diskussion och beslutsprocess krävs återhållsamhet beträffande spridande av information om vilka utlandsmyndigheter som kan komma i fråga för överväganden om nedläggning. Utskottet har därför inget att erinra mot att dylika överväganden, vilka ofta aktualiserar känsliga utrikespolitiska avvägningar, förbereds internt på ett noggrant sätt innan de i lämpliga former bringas till riksdagens kännedom. Samtidigt delar utskottet motionärernas åsikt att en redovisning till riksdagen bör ske i god tid innan åtgärder vidtas.

Vad gäller det fall som motionärerna speciellt pekar på, nämligen eventuell nedläggning av myndigheter i Europa, utgår utskottet ifrån att möjlighet ges att ta del av eventuella planer i sådan riktning i särskilt god tid med hänsyn till den speciella vikt Sveriges representation i Europa har inför ett kommande beslut beträffande EG-medlemskap.

Med det anförda anser utskottet att finansutskottet bör föreslå riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna vad utrikesutskottet i förevarande sammanhang anfört i anledning av motion Fi51 (fp, m, c).

I motion Fi56 (v) föreslås att de resurser som eventuellt frigörs genom besparingar inom utrikesdepartementets område skall tillföras utvecklingssamarbetet med de fattigaste länderna.

Utskottet konstaterar att anslaget C. Internationellt utvecklingssamarbete enligt riksdagsbeslut skall motsvara 1 % av Sveriges BNI. Det är därmed inte på samma sätt som övriga poster i statsbudgeten utsatt för en prövning i förhållande till det tillgängliga budgetutrymmet.

Det internationella utvecklingssamarbetet avser behov som enligt utskottets uppfattning förblir ytterst angelägna. Det är emellertid inte lämpligt att som motionärerna föreslår ställa dessa i direkt relation till just utrikesförvaltningens behov. De besparingar inom utrikesförvaltningen, bl.a. i form av nedläggning av ett antal utlandsmyndigheter, som föreslås i propositionen är en följd av generella statsfinansiella restriktioner. Sådana besparingar bör endast bedömas i relation till budgeten som helhet och ej relateras till något annat enskilt anslag.

Utskottet anser därmed att finansutskottet bör avstyrka motion Fi56 (v).

Stig Alemyr

Närvarande: Stig Alemyr (s), Evert Svensson (s), Margaretha af Ugglas (m), Sture Ericson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Karl-Erik Svartberg (s), Axel Andersson (s), Inger Koch (m), Karl-Göran Biörsmark (fp), Birgitta Hambræus (c), Bertil Måbrink (v), Per Gahrton (mp), Viola Furubjelke (s), Eva Björne (m), Arne Mellqvist (s) och Ingbritt Irhammar (c).

Avvikande meningar

1. Stöd till allsidig Europainformation

Birgitta Hambræus (c), Bertil Måbrink (v) och Ingbritt Irhammar (c) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Bl.a. genom möjligheten" och slutar med "informationen uppnås" bort lyda:

Mot bakgrund av att ett svenskt närmande till EG kommer att vara en central politisk fråga under ett antal år framöver anser utskottet att ytterligare insatser till stöd för en allsidig Europainformation behövs, bl.a. genom politiska partier, studieförbund och andra folkrörelser.

Utrikesutskottet förordar därför att finansutskottet föreslår riksdagen att anvisa 10 milj.kr. för denna information.

2. Stöd till allsidig Europainformation

Per Gahrton (mp) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Av statsfinansiella skäl" och slutar med "Fi57 (v)" bort lyda:

Detta innebär att ytterligare resurser måste ställas till förfogande för allsidig EG-information. Eftersom såväl näringslivets som statsapparatusens information betonar förmodade positiva effekter av EG-anslutning, är det angeläget att en del av de medel som anslås för EG-information ställs till förfogande för EG-kritiska folkrörelser, däribland Nej till EG.

Härmed förordar utrikesutskottet att finansutskottet med bifall till yrkande 1 i motion Fi48 (mp) beslutar anslå ytterligare 20 milj.kr. till allsidig EG-information och i samband därmed som sin mening ge regeringen till känna vad utrikesutskottet anfört om medlens fördelning. Motion Fi57 (v) blir härmed tillgodosedd.

3. Inbesparade resursers överföring till det internationella utvecklingssamarbetet

1990/91:UU4y

Bertil Måbrink (v) och Per Gahrton (mp) anför:

Den ökande internationaliseringen och därmed sammanhängande arbetsuppgifter för utrikesförvaltningen gör att det är svårt att se hur denna del av administrationen totalt sett skall kunna minskas.

Arbetet med den framtida alleuropeiska fredsordningen inom ESK, Östeuropasamarbetet och förverkligandet av ett EES-avtal kommer att kräva snarare mer personella resurser. Större anspråk på biståndsverksamheten, diplomatisk och politisk medverkan i reglering av regionala konflikter och i nedrustningsarbetet utanför Europa kommer att ställa krav på resurser av olika slag. Det är därför rimligt att de besparingar på administration som eventuellt kan göras tillförs det internationella utvecklingssamarbetet.

